
відносин із іноземним елементом, які повинні регулюватися виключно законодавством України, а також передбачити коло тих відносин, щодо регулювання яких сторони за власною угодою можуть визначати право якої країни застосовувати.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18, N 19-20, N 21-22. - Ст. 144.
2. Закон України «Про режим іноземного інвестування» // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 19. - Ст. 80.
3. Закон України «Про міжнародне приватне право» // Відомості Верховної Ради України. - 2005. - № 32. - Ст. 422.
4. Рекомендації Президії Вищого господарського суду України «Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» від 28.12.2007р. № 04/5-14.
5. Щербина В. С. Корпоративні відносини та іноземне законодавство. – К: Правовий тиждень. – 2008. - № 15 (88).
6. Чубарев В. Л. Міжнародне приватне право: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2006. – 608 с.

Науковий керівник – Клепікова Ольга Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ДОГОВІР КРЕДИТУ, УКЛАДЕНИЙ ОДНИМ ІЗ ПОДРУЖЖЯ, БЕЗ ЗГОДИ ІНШОГО

Панасюк Анна Сергіївна

студентка 4-го курсу юридичного факультету
Київського національного університету ім. Т. Шевченка

При здійсненні подружжям права спільної сумісної власності дружина та чоловік мають рівні права на володіння, користування і розпорядження майном, що належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлене домовленістю між ними. В ч.2 ст. 65 СК України зазначено що дружина, чоловік має право на звернення до суду з позовом про визнання договору недійсним як такого, що укладений другим із подружжя без її, його згоди, якщо цей договір виходить за межі дрібного побутового[1, ст. 20].

Питання чи розповсюджується зобов'язання по договору, укладеному одним з подружжя на другого із подружжя, щодо правовідносин, що виникають з договору кредиту є досить актуальним в даний час. Відповідно до статті 1054 ЦК за кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит та сплатити проценти[2, ст. 255]. У ч.4 ст. 65 СК України вказано, що договір, укладений одним із подружжя в інтересах сім'ї, створює обов'язки для другого з подружжя, якщо майно, одержане за договором, використане в інтересах сім'ї[1, ст. 21]. Питання є досить важливим на даний момент, адже досить часто договори кредиту укладаються особою, яка перебуває у шлюбі. І саме ч.4 ст. 65 СК регулюються зобов'язальні відносини, учасником яких є один з членів подружжя.

Існує також дискусія щодо доцільності внесення цієї частини до ст. 64 СК яка регулює право розпорядження подружжям своїм майном. На мою думку було б доцільніше створити окрему статтю, яка б регулювала зобов'язальні відносини, учасником яких є один із подружжя.

Отже у відповідності до ч.4 ст 34 СК особа, яка не брала особисто участь у договорі, укладеному другим із подружжя, стає зобов'язаною стороною, якщо такий договір був укладений в інтересах сім'ї або майно, одержане за договором, використане в інтересах сім'ї. Майном, використане в інтересах сім'ї, таким чином буде вважатись все майно, яке було придбане членами подружжя і призвело до збільшення спільної сумісної власності подружжя. Таким чином договір купівлі-продажу авто для чоловіка також є майном, придбаним в інтересах сім'ї, оскільки це призвело до суттєвої збільшення спільної сумісної власності подружжя. Навіть у випадку коли договір був укладений без відома другого із подружжя, і без його згоди, другий із подружжя є зобов'язаною стороною, тобто обов'язок другого із подружжя виконати договір не виникає з моменту його згоди на укладення такого договору. Питання здавалось би врегульоване – використались кошти, взяті за договором кредиту в інтересах сім'ї – другий із подружжя, що не брав участі в укладенні такого договору стає зобов'язальною стороною, якщо ж кошти за кредитом використовувались в інтересах тільки одного із подружжя – він (вона) відповідає тільки своїм особистим майном. Проте це формулювання викликає багато питань. Наприклад, при вирішенні цієї проблеми виникає питання усвідомлення другим із подружжя, який не брав участі в укладенні договору кредиту того, що майно (в нашому випадку грошові кошти) були отримані внаслідок саме договору кредиту. Виникає в такому разі питання чи поширюється зобов'язання на особу яка не знала, що такий вид договору був укладеним, а помилково (або внаслідок обману другого з подружжя) використовувала дані кошти в інтересах сім'ї. На мою думку волевиявлення обох сторін не є тим критерієм, за яким визначаються укладення договорів в інтересах подружжя. Основним є тут що майно, отримане за таким договором використовується в інтересах сім'ї, що приведе до збільшення спільної сумісної власності подружжя. Таким чином сторона, яка не знала про укладення такого договору і не бажала його укладання є незахищеною, оскільки зобов'язання, які виникають при укладенні договорів кредиту, досить часто є обтяжливими для членів подружжя..

Дуже часто поряд з кредитним договором укладається договір іпотеки щодо майна яке є спільною сумісною власністю подружжя. У такому випадку згода другого з подружжя є обов'язковою, якщо майно було набуто в період зареєстрованого шлюбу та зареєстроване на одного з подружжя. Судова практика при вирішенні цього питання стоїть на позиції визнання недійсними договорів іпотеки, які укладені без згоди іншого з подружжя.

Тому має важливе значення на практиці письмова згода іншого з подружжя при укладенні договору кредиту, щоб в подальшому не виникало питань щодо звернення майна, яке належить обом із подружжя. На даний момент більшість банківських установ ідуть на шляху укладення договору кредиту одним із подружжя тільки за згоди іншого з подружжя, що не скажеш про кредитні спілки, згода іншого з подружжя на укладення кредитного договору зазвичай не є обов'язковою. Таким чином, варто розв'язати цю проблему шляхом законодавчого закріплення обов'язковості згоди іншого з подружжя при укладанні договору кредиту.

Література:

1. Сімейний кодекс України// Відомості Верховної ради, 2002, №21-22) – офіційне видання. – Київ : Парламентське видавництво, 2008. – 72с.
2. Цивільний кодекс України : Чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 15 вересня 2004 р. – Київ : ПАЛИВОДА А.В., 2004. – 336с.

Науковий керівник - *Цюра Вадим Васильович*, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ПИСЬМОВИХ І РЕЧОВИХ ДОКАЗІВ ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ І ВИРІШЕННЯ СПРАВ ПРО ВИЗНАННЯ ПРАВОЧИНІВ НЕДІЙСНИМИ В ПОРЯДКУ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА

Петровський Андрій Володимирович,
викладач кафедри цивільного права і процесу
Київського національного університету внутрішніх справ

Аналіз судової практики у справах про визнання правочинів недійсними дає підстави вважати, що дуже часто єдиними доказами, здатними підтвердити обставини (факти), які мають значення для справи є відомості про порядок вчинення правочину та зміст його умов. У більшості випадків ці відомості можуть бути почерпнуті з тексту документа, який відображає зміст правочину та з інших письмових документів.

У деяких випадках на підтвердження тих чи інших обставин Цивільний кодекс України встановлює відповідну письмову форму правочинів (ч. 1 ст. 547, ч. 3 ст. 719, ч. 1 ст. 981, ч. 1 ст. 1055, ч. 1 ст. 1059, ч. 2 ст. 1107, ч. 1 ст. 1118, ч. 1 ст. 1247) [1] і це підкреслює виключно важливість такого роду письмових документів, які є єдиним у справі допустимим засобом доказування. Зазвичай інші письмові документи, що надані сторонами, можуть бути суттєвими для справи доказами.

Відповідно до ч. 1 ст. 64 ЦПК України письмовими доказами є будь-які документи, акти, довідки, листування службового або особистого характеру або витяги з них, що містять відомості про обставини, які мають значення для справи [2]. У процесуальній літературі наводяться різноманітні визначення письмових доказів. Так, М.А. Гурвич визначає письмові докази як предмети, в яких висловлені різні думки (ідеї) у письмовій формі. При цьому матеріал (папір, пергамент, метал, дерево тощо) значення не має [3, с. 127]. К.С. Юдельсон під письмовими доказами розуміє предмети з нанесеними на них знаками, що виражають думки і з яких суд одержує відомості, необхідні для вирішення спору [4, с. 162]. На думку С.В. Нікітіна письмовим доказом повинна визнаватись інформація, одержана судом із відповідного матеріального об'єкту (акту, довідки, приватного листа тощо) [5, с. 9]. В.В. Комаров під цим засобом доказування визначає предмети, на яких за допомогою знаків закріплені думки, що містять свідчення про факти, необхідні для вирішення справи [6, с. 24]. Гадаємо, найбільш розширене поняття письмових доказів навів М.Й. Штефан: „Ними є виконані на предметі будь-яким способом письмові знаки, об'єднані у відповідну систему і структуру, у яких виражені думки (ідеї), що вміщують інформацію (повідомлення) про обставини, які мають значення для справи” [7, с. 300].